

کتاب بلدا شہر دے حوالے نال رووف شیخ دی شاعری

دافنی نے عکری نثار اور۔

تعارف :- پنجابی شاعری وچ رووف شیخ پوری اک خاص
نال رکھ دے نیں۔ آپ بلجاری شاعری وچ نثر لال یا لکھن
پاروں خاص نا اہمیت دے حاصل ہون۔ نئی پنجابی شاعری
دی عتق نثر وچ روزمرہ دے مسئلایں نول کوہ کوہ
کے عام لوکاں تہ پہنچایا۔ ایس کر کے نئی جدید نثر الی
نثر لال دے بانی اکھواتے جاندے او۔ رووف شیخ پوری
دا اصل نال عرووف سی تے شاعری وچ نئی رووف
شیخ دے نال نال جائے جاندے او۔ سن 1938 وچ بہ ایویا
آے شایفاد کیوں پنجابی دی شاعری دا رخ افسانیاں
نثر لال نول نول نول نہ کیوں طراں روزمرہ دے مسئلایں
نول کوہ کوہ گالوں جاندے اسی۔ آپ دی پنجابی نثر لال
دیباچہ وچوں ہمد کاوشیاں نیں۔ بلدا شہر انہاں وچوں
اک اے۔ آپ مجموعہ اک خاص اہمیت رکھدا اے۔

بلدا شہر دا ویروا :- رووف شیخ پوری دیباچہ باقی

کمال وچوں بلدا شہر اک خاص اہمیت رکھدا اے۔

ایس کتاب و ایہ رووف پوری دی نثر لال دا اک

مجموعہ اے۔ پہلا ایڈیشن سن 1971 وچ پنجاب ریڈنگ

ادارے نے شائع کیا۔ ایس وچ کل 128 صفحے تے

55 نثر لال نیں۔ ایس دے دیباچہ نثار معروف نثر لال

گو شہر شہزاد احمد نیں۔ ایس کتاب دا انبیاں سلج ایس

طراں لکھیا گیا اے۔

سجناں دے نال

جہاں دے دتے دکھ میری زندگی دا سرمایہ نیں۔

بلدا شہر دا عکری نثار :-

کتاب بلدا شہر وچ رووف پوری نے روزمرہ

دے بیوں والے مسائل تے حک آتے بیوں آلباط نثر لال مدد

رکھیاں تے۔ آزاد دی نول کچھ مدد بعد یا کسان وچ

صفت کا دی دارچان و دہ گیا کسی ایس کر کے لوکاں

تے ہند کچھ کر کے شہراں نول رخ کیا رووف پوری نے

ایس سارے نثر لال نیں آتے مسئلایں تے روشنی پائی اے

شہری تے بندو رہینل دا فرق: بلدا شہر وچ منعقداری
 قول شروع ہون والی شہری زندگی تے بندو قول آٹھ کھان
 لئی دو قول رہینلاں دا فرق واضح کیتا گیا اے۔ کیوں بندو
 اچ بھائی چلا اے تو سارے دکھاں درداں وچ حال ہوندا
 تھل، سارا بندو اک دوجے نون سباند اے تے خوشیاں
 غماں داسا بھاریار ہوندا اے۔ جد کہ شہری اچ اک
 وکھری دوڑتے وگوار رہینل اے۔ اٹھ اک دوجے دے حال
 بیٹھن دا وی وقت کوکھ لئی لہدا۔ روف بیوری
 اس منظر نون اس طراں بیٹھن کرے تھیں۔

ہ ساڈے وچوں اک دوجے دی مک لئی جاچ سباند دی
 اکھاں آئے آگتیاں تھیں جسراں کندھاں گھیر دیاں
 اک بیوری کھال تے کیندے تھیں۔

ہ اوپر پیاں وانگ بیٹ بیٹ نکلا امرے کول دی لنگھیا اے
 و دیاں بدھی جس شہری دے گھر دے کول بیہاواں

غربت دی عکاسی:- اس شہر قول بندو آن دے صف
 وچوں بندیاں تھیں تاں صرف چھوڑ کے آٹے بندیاں تو لوکل
 دا دکھ کھٹیا اے بلکہ ایہہ آن والے لوک جس مقصد نون
 تھیروں لڑے سی اووی حاصل تھیں بیویا، اوہ لوک اچ وی
 غربت دا شکار تھیں۔ بندو وچ وڈیاں تے شہر وچ صاحبان
 منعقداران لئی اپنی جان گتواریہ تھیں تے آب اچ وی بندو
 خالی تھیں۔ روف بیوری کیندے تھیں۔

ہ جس وی لوڑنے سدناں تھیلوں بندو جھڈا پاسی
 اچ وی اوس کھڈونے لئی اوہیں شیک زبیاں

شہر دی بے حس زندگی:- بندو وچ سب اپنے تے ساریاں
 دے غم اپنے ہوندے تھیں۔ تبادلے کے خوشیاں غماں نون
 داسا منڈا کر دے تھیں۔ اک دوجے لئی دل وچ بیار تے دوجیاں
 دا دکھ دے کے چل دے تھیں۔ جد کہ شہر وچ کسے قول کھی
 کسے لئی بلکہ آپ دے لئی وی وقت دی کمی اے۔ شہری
 زندگی دی شہج، رولیا پیاں تے آپ دی سرت پھلا

گھڑی اے۔ بے حسی ساہ بھر چلی اے۔ تے بھائی چارہ
کسے گھاں وچ گواچ گنیا اے۔

بے حسی، بے چینی، غیرت، خوف بھرم دے کھن دا
اے رتاں دے نیچے میوے سٹوڈاتاں نے شہر دیاں

شہری زندگی دے اثرات :- خوف شیع بیوداں نے ایس شہری
زندگی دے بند توں آکھے سادہ لوکاں اُتے ایس آئے اثرات
اُتے وی رشتنائی بائی اے۔ بیٹو پل ایس کھوہ کھجھ نے
شہر وں آقن آلبا تے اثر کبنا اے تے انہاں نفل کی بنا چھڑیا
اے۔

بے حق نہیں سناں بھکراں دے وچ رہے بیویاں پتھر
میں نہیں لکھی میرا پیری من نفل پرت کے آئی خدا

اکلا بے دانشکار :- ایس ودھدی بے حسی، نس بھج، کوہ
کھج تے جس طرحاں دو جہاں تے اڑیا یا اے اسے طرحاں
اُسے وانگ اس پر بندے نفل اکلا بے دانشکار گھڑیا اے
دو دو پوری لیندے نیچے اس دور وچ شہر اچ بے وس نوالا
پراک بندہ اولا بے دانشکار بیویا بنا اے۔

بے میرے جسم نفل ائے میرا کدھرے وی سمجھایا نہیں
میں ٹھانڈی لکھی صورت میں پتھر داسیا عاں
منافق شہری ریتل :- ودھدی شہری زندگی نے میرے
مخالف نفل اک مکھوٹے کھجے لوکا لگا چھڑیا اے۔ یکن
کوئی وی اپنی اصلیت نفل قبول کرن تے دنیا نفل دکھاں
لئی تیار نہیں۔ پر بندہ وکھری زندگی گزار دیا اے تے آپ دی
اصلیت لگان وچ مصروف اے۔

بے وکھری وکھری روپ نے میرے وکھری لوکاں لئی
اک صورت دے اویلے میں لئی روپاں داسیاں عاں
شکل دا دکھو کاواں

ظلم تے زیادتی دے خلاف آواز: نہ صرف ایسناں نے شہری
زندگی دے مسائل سامنے لے آئے لبنا اے نیچے سکول ایسناں
نے لوکاں دے دلاں اُتے اے وی خیال اجاگر کبنا اے کہ
اوہ ظلم دے خلاف آواز نہیں جانی۔ جس وی کھانا تے
بیوسکے زیادتی دے خلاف سانجھے بیوجان ۔

چھوڑ دے رنگ وہی کھوہ کے لئے کہاں بچھاں والے
میرے ونڈھ وچ لبریاں آئیاں جدوی کھینڈو پھولے

کساویں ونڈھ :- اوہ ایس شہری زنتی وچ بیوں آلی
کساویں ونڈھ کے خلاف لوکاں توں دسدے نیں کس
ونڈ ساڈھے ای ذریعہ وڈے نوک دیھاڑے بد پھاڑے
پورا میری ول جا رہے نیں تہ مزدور اج وہی آپ دیاں
فروریاں پوری رتوں بنا فرے۔

اچیاں اچیاں کندھاں ڈک لئی سو وچ وہی دشنائی
ساڈھے رب دی ونڈھےھی دھپ وہی ساڈھے کھر نیں آئی

بلدا شہر دا فنی نثار :- روف بیوراں نے نہ صرف لکھن
دے مواد دی وچ توں یہ سگول اپہ سب لکھن دے
انداز دی وچ توں بلدا شہر توں ایس نکال توڑی
اپہ پایا اے۔

ہم وزن شہری :- ایس نکل دا خاص خیال دکھیا اے جے گل
پورن آلبا توں یاد رہوے کیوں جے جیسری گل یاد دیندی
نے ویراوس تے گل کر اسہ کھا رہندا اے۔ اوہ توڑو
دے اسکل دی وچ نیں جاندی اے۔

عام مسئلایاں تے روشنی :- ایس کتاب وچ کدھرے وہی کوئی
ایچ گل نیں پوئی جیسری پر کسے توں پوئی ہی پوے۔ پر گل
اوہ ای کیتی لئی اے جیس توں سادے واقف نیں تے
اوہ سادیاں دی سا جھی تکلیف اے۔

استعداداں دی ور توں :- بہت سوینڈ ڈھنگ توں روف
بیوراں نے اپنی شہری وچ استعدادیاں توں ورینیاں اے۔
خزلاں پڑھ کے اگماں آئے تصویر کھج جاندی اے۔ کپنڈے
نیں پٹی۔

یہ نوپیاں نوپیاں تصویراں دے رنگ کھو وچ نہ ویلھو لو
ڈیر دیاں تر نسلوں آتے کھنڈ دے لوٹ پڑھائے نیں

جذبات نگاری: رؤف شیخ نے ساریاں دے جذباتاں
دا اظہار کیتا اے۔ کھوے وکھوے کھال تے اوہناں نے
اوہ اوہ مسرتے بکھو لوکاں دے سامنے لیاندے نیں
جیہڑے ساریاں دی جذبات نگاری کردے نیں۔

وہ جو بچھے ہوئے ایسے دور وچ بھاپیں ایسے دے دشنے
رؤف پیوراں نے جان تے جڑے پیار دی ریت نبھائی اے۔

انفلائی رنگ: انہاں نے ایسے ڈھنگ دی گل کہنی اے
کہ ایسے نے اک انفلائی رنگ، چھوڑا جھڑیا اے۔ لوکاں
دی جذبات نون اک، ڈھنگ دتا اے۔ تے ساریاں
دے دلاں اتے ایسے دی ریشنائی پہنچن پئی اے۔
وہ اک دیوے دی کھنڈ پوے تے شہر نون اک گجھائی اے۔
کیہ کیہ جھانیر سوچ نے ڈرے پلکاں پھو لکائے نیں۔

ضی: تختلی :-۔ بلدا اشرفی: تختلی دا اک طون اے۔ کسے کھال
تے کوئی جھول شہر نہیں لہدا۔ سارے شہر تے نزلان پیم
جھول نیں تے ساریاں کھال سچو اچ آن واپا تے سوکھیاں
پیش۔ ہنڈ لہوے موضوع بڑے سو پندرے رنگ اچ پیش
کیتے نیں۔

وہ جس دی مٹی بندیاں بندیاں بھال جتہاں بندیاں بندیاں
سارے پنڈ نون دے پیرے تے نڈیاں کھال اوسہ نیر دیاں

سوکھیاں کھال: بلدا اشرفی اک ایسی کتاب تے نزلان دا بھوہ
اے جیہڑا پنڈ نون آئے تے پنڈ وچ وسن، الیا ساکھیا لوکاں
لئی سچن لئی پست سوکھی اے۔ عام ورتن آئے لفظ تے کھال
کر کے ایسے نون پست سوکھا بنایا گیا اے۔

وہ اچ اوہ کھو سلیاں لہراں دی اک عید دا بالن اے
غل جس پیرے عن دے سوینے راہی پار اتا دے نیں۔
مکھی گل: بلدا اشرفی بہت ساریاں سوچناں تے اگلے
ڈھنگ نون اک خاص جگہ جاہ تے توڑی اپریا اے۔ ایسے
دی فنی خوبیاں ایسے دی عام سادہ زبان، عام ورتن
دی بولی تے مہا وے، ایسے دی پیم وزن شاعری ایسے
وچ خوب صورت اشعاراں دی ورتن تے ایسے دے

سارے پیرے پنشن چیئرمین نے ایس ٹی او کو ٹک آسانی ٹال
بھجواندے پنشن ٹال ایس ڈی غلری خوبیاں جیس
وج ایس ڈی روزمرہ دی زندگی دے پیریکہ ٹول
مکو رکھیا جانا ایس کتاب دی کامیابی اے۔ شیری زندگی
تے لیسٹو ریٹل رافرق تے ایس وج پون آلے سارے
کم چیئرمین پنڈاں لول آئے لوکاں آئے اثر پانڈے پنشن اجاگر
کئے گئے پنشن ایس ساری خوبیاں بلدا سٹیئر ٹول 1971 لول
آج تک پھصیا جان دی وج اے۔